

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 85 0 П 006412 16 Рев 3
Бања Лука, 03.11.2016. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице К.Б. из Д., Улица ..., коју заступа пуномоћник Б.Б., адвокат из Д., Улица ..., против тужене Општине Д., коју заступа заступник по закону Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника у Добоју, ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Добоју бр. 85 0 П 006412 16 Гж 2 од 16.06.2016. године, на сједници одржаној дана 03.11.2016. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Добоју 85 0 П 006412 05 П од 05.11.2010. године тужена је обавезана да тужитељици, на подручју ужег дијела града Добоја, обезбједи једнособан стан површине 40 м², који задовољава минималне услове за становање, у складу са прописима Општине Д., те је обавезана и да јој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 9.038,25 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју бр. 85 0 П 006412 16 Гж 2 од 16.06.2016. године, која је исправљена рјешењем другостепеног суда број 85 0 П 006412 16 Гж 2 од 07.09.2016. године, жалба тужене је уважена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев тужитељице одбијен као неоснован. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Благовремено изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељица због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи.

У одговору на ревизију тужена предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице да се тужена обавезе да јој, на подручју ужег дијела града Добоја, обезбједи стан површине 40 м², који задовољава минималне услове за становање у складу са прописима Општине Д..

Одлучујући о овом захтјеву, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је тужитељица била носилац станарског права на једнособном стану у Добоју, у Улици ..., сада Улица ..., површине 40 м², изграђеном на парцели к.ч. бр. 4995/6 к.о. Д.; да је стамбена зграда у којој се налазио предметни стан порушена на основу рјешења Општинског секретаријата за ... Општине Д. бр. 05/3-362-4/94 од 20.07.1994. године, усљед физичке дотрајалости; да је радове око рушења извело предузеће ЈП „Д.“ Д. по налогу и за рачун тужене; да је тужитељица са породицом напустила предметни стан прије доношења рјешења о рушењу зграде и да није била корисник стана у вријеме рушења; да је у вријеме рушења стана тужитељица живјела у селу Б., гдје има викендицу, и да о рушењу предметног стана није била обавјештена; да према записнику грађевинске инспекције од 02.09.1994. године о контроли извршења рјешења о рушењу зграде, до тог датума зграда није била срушена, већ је била скинута кровна конструкција.

На темељу ових чињеница, првостепени суд је, имајући у виду одредбу члана 52. Закона о стамбеним односима ("Службени лист СРБиХ", 14/84, 12./87 и 36/89, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 19/93, 22/93, 12/99 и 31/99, даље: ЗСО), одредбу члана 203. Закона о просторном уређењу ("Службени лист СР БиХ бр. 0/87 – 14/91- даље - ЗПО), те одредбу члана 8. Европске конвенције о људским правима, закључио да тужена није могла срушити предметну зграду у којој се налазио стан тужитељице, а да јој претходно не обезбједи стан који задовољава минималне услове за становање, па је судио тако што је захтјев тужитељице усвојио.

Одлучујући о жалби тужене, имајући у виду утврђену чињеницу - да је тужитељица прије доношења рјешења о рушењу напустила предметни стан, другостепени суд је закључио да тиме на страни тужене, у законским одредбама на које се позвао првостепени суд, нема обавезе да тужитељици обезбједи захтјевани стан. Исто тако, другостепени суд је становишта да се у конкретном случају ради о престанку права усљед пропасти ствари (стана) сагласно одредби члана 47. Закона о основним својинско правним односима („Службени лист СФРЈ“ број 6/80 и 36/90, те „Службени гласник РС“ бр. 38/03), те да нису прихватљиви искази свједока Б.Ђ. и Б.Б. у погледу стања зграде у којој се налазио стан (јер су супротни материјалним доказима), као и да није довољно индивидуализиран стан који се тражи, па је на темељу ових разлога жалбу тужене усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитељице одбио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Уговор о кориштењу стана престаје ако се зграда или дио зграде у којој је стан, мора рушити на основу правоснажног рјешења надлежног органа или ако је зграда експроприсана у сврху рушења и у случају када на основу таквог рјешења треба извршити исељавање из станова зато што стан не одговара хигијенским условима или постоји опасност по живот (члан 52. став 1. ЗСО). Према ставу 2. овог члана, у случају из претходног става, носиоцу станарског права се не даје отказ уговора о кориштењу стана, а корисници стана могу се иселити на основу правоснажног рјешења надлежног органа тек пошто им заинтересовано лице односно стамбени орган обезбједи други стан који задовољава њихове минималне потребе становања, а у случају експропријације, пошто им обезбједи други одговарајући стан.

Правна заштита носиоца станарског права након губитка тог права прописана је и одредбом члана 7. став 1. ЗСО према којој се принудно исељење из стана не може извршити прије него што се носиоцу станарског права обезбједи уселење у одговарајући

стан, нужни смјештај или други стан, ако је то предвиђено овим законом. Те станове је, према ставу 3. овог члана, дужан обезбиједити тражилац иселјења.

Према одредби члана 203. став 1. Закона о просторном уређењу („Службени лист СР БиХ“ бр. 9/87-14/91-даље: ЗПО), који законски пропис је био на снази у вријеме рушења зграде у којој се налазио спорни стан, општински орган управе надлежан за послове грађења по службеној дужности или на захтјев заинтересованог лица, рјешењем одређује рушење грађевине, дијела грађевине или другог објекта за који се утврди да због физичке дотрајалости, елементарних непогода, или већих оштећења не може даље да служи својој намјени или да представља опасност по живот или здравље људи, околне објекте или саобраћај, као и услове и мјере које је потребно провести односно обезбиједити при рушењу дијела грађевине или другог објекта, а у ставу 2. овог члана је наведено да се рушење не може извршити док се носиоцу станарског прва или кориснику стана не обезбиједи други стан који задовољава минималне потребе становања.

Према чињеницама које су утврдили нижестепени судови тужитељица је била носилац станарског права на стану у Добоју, Улица ..., површине 40 м². У конкретном случају зграда је срушена услед физичке дотрајалости, на темељу рјешења надлежног органа управе, који је овлаштен да цијени испуњење законских услова за рушење зграде, па се не могу прихватити ревизиони наводи да је тужена искористила ратне услове за рушење зграде. У вријеме доношења рјешења о рушењу (20.07.1994. године), те у вријеме када је зграда срушена, тужитељица није била корисник предметног стана, јер је са породицом живјела у селу Б. (према исказу свједока Б.Б., који је супруг тужитељице, иста је у поменуто село отишла почетком 1994. године). Слиједом те чињенице, како је то правилно закључио и другостепени суд, тужена није имала обавезу да тужитељици обезбједи стан који задовољава минималне потребе становања, јер је тужитељица у вријеме рушења зграде већ становала у другом стану који јој је те услове обезбјеђивао.

Наиме, само у ситуацији када корисник станује у стану који се услед дотрајалости руши на темељу рјешења надлежног органа управе, заинтересовано лице односно стамбени орган му је дужан обезбједити други стан. При томе ЗСО није прописао обавезу да се носиоцу станарског права на срушеном стану обезбједи стицање станарског права на другом одговарајућем стану, већ обавезу да му се обезбједи „стан који задовољава минималне потребе становања“. Како одредбама тог закона није дефинисан појам „стана који задовољава минималне потребе становања“ испуњење те обавезе би се у сваком конкретном случају цијенило у складу са прописима Скупштине општине. Стога, кад би се и прихватили наводи тужитељице (које понавља у ревизији) да је из стана изашла услед гранатирања, иако су исти супротни исказу свједока Б.Ђ. који је суду изјавио да је гранатирање било крајем 1994. године (а не почетком 1994. године када се тужитељица иселила из стана), исти нису релевантни за одлуку о стављеном захтјеву, код утврђене релевантне чињенице да у вријеме рушења стана тужитељица није била корисник истога, јер је становала у другом стану, па тиме није ни било обавезе на страни тужене да јој обезбједи други стан који задовољава минималне потребе становања. Тиме нису основани ревизиони наводи којима се тужитељица позива на повреду права на имовину и права на дом.

Како, дакле, у конкретном случају тужена није обавезна да тужитељици обезбједи стан који задовољава минималне потребе становања то су неосновани ревизиони наводи да су побијаном пресудом погрешно примјењене одредбе члана 52. ЗСО и члана 203. ЗПО.

Неосновано је и позивање ревиденткиње на одлуку овог суда број 85 0 П 005669 11 Рев од 26.04.2012. године, те истицање да је због различитог суђења стављена у неравноправан положај, јер је у тој парници, у односу на предметну парницу, утврђено другачије чињенично стање (да је носилац станарског права стан користио у вријеме доношења рјешења о рушењу зграде).

Исто тако, ревизионим наводима се неосновано указује на повреде одредаба парничног поступка тако што се истиче да је судија Сободанка Цоцић, као судија извјестилац донијела ранију другостепену одлуку (укинута рјешењем овога суда број 85 0 П 006412 16 Рев 2 од 03.03.2016. године), те учествовала (опет као судија извјестилац) у доношењу сада побијане другостепене одлуке, јер за наведено није било сметњи у одредбама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 – даље: ЗПП).

Произлази да побијана пресуда не садржи недостатке на које се указује у ревизији, а како иста не садржи ни недостатке на које овај суд пази по службеној дужности, ревизија тужитељице је одбијена примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић